

Minnesanteckningar

Typ av möte: Seniorrådet

Mötesdatum: 2024-12-12

Ordförande: Tobias Nässén

Ansvarig tjänsteperson: Ellinor Egefors Åkesson, enhetschef Äldreheten

Sekreterare: Johanna Odhner

Närvarande:

Christel Widén, PRO Fisksätra

Ola Karlsson, PRO Älta

Brita Nyman PRO Fisksätra

Mona Boström, SPF Seniorerna Nacka

Siw Embrén SPF Seniorerna Boo

Monica Andersson, PRO Nacka

Tomas Klason, SeniorNet Nacka

Lennart Eriksson, SPF Seniorerna Boo

Bengt Stenqvist, PRO Ektorp

Sven Fernqvist, PRO Saltsjöbaden

Cathrine Swenzén, SPF Seniorerna Saltsjöbaden

Anette Ahston, SPF Seniorerna Älta

Karin Norman, Pro Boo

Annette Erdner, SPF Seniorerna Nacka

Ann-Sofie Rhedin. PRO Älta

Tobias Nässén (M), ordförande

Ingvar Eklund (L), 1:e vice ordförande

Espen Bjordal (S), 2:e vice ordförande

Ellinor Egefors Åkesson, enhetschef

Johanna Odhner, rådssekreterare, Sociala omsorgsprocessen

1. Ordförande Tobias Nässén förklarar mötet öppnat.
2. Närvarande dokumenteras av sekreterare.
3. Cathrine Swenzén valdes att justera, jämte ordförande.

4. Dagordning godkänns.

5. Minnesanteckningar från föregående möte godkänns

6. Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

Enhetschef för Äldreenheten presenterar de mest framträdande resultaten av Nackas resultat på Socialstyrelsens undersökning om hemtjänst och särskilt boende samt kort om det aktuella resultatet i Hemtjänstindex. Nacka kom på plats 20 av landets 290 kommuner och plats 2 i Stockholms län.

- 2:e vice ordförande ställer en fråga kring de resultat som presenteras kring ofrivillig ensamhet som gäller om man tittat på om man känner sig mer ensamma i vissa perioder (t.ex. i samband med högtider).
- Svar från enhetschef för Äldreenheten är att man vet att det är så från andra studier men att det inte undersökts i denna.
- Kommentar från representant för SPF Seniorerna Boo är att det pågår många projekt både i kommunen och i föreningarna för att komma tillrätta med ofrivillig ensamhet vilket är viktigt eftersom en stor andel (nära hälften) känner sig ensamma.
- Fråga från representant från PRO Nacka är om man kan komma i kontakt med en person när man ringer, eller om man blir hänvisad till tonval eller telefonsvarare.
- Svar från enhetschef är att hemtjänstanordnare ofta har samordnare som svarar i telefon. Vad vi känner till är hemtjänsten noggrann med att svara i telefon under kontorstid. På äldreheten har biståndshandläggarna telefontider dagligen.
-

För mer information om resultaten från Socialstyrelsens undersökning och om hemtjänstindex, se bilaga.

7. Bofrågor och mellanboenden:

- Ordförande för Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Johan Krogh (C), redogör för hur gången för plan, beslut, bygglov och tillsyn går till i kommunen. Han berättar också om det pågående arbetet med digitalisering och automatisering av beslut.
- Under planprocessen finns det två tillfällen när allmänheten kan tycka till. Dels är det vid samråd då allmänhet, föreningar m.fl. kan tycka till om förslag på detaljplan. Det andra tillfället är vid granskning.
- Representant för SPF Seniorerna Nacka lyfter oro kring att bussar under en fyraårsperiod inte ska gå upp i Jarlaberg utan stanna vid Skönviksvägen. Det bor

många äldre och funktionsnedsatta där som är oroliga. Ändringen ska börja gälla redan efter nyår. Seniorrådet vill sätta tryck på att trafikplanerare tillsammans med SL ordnar detta. Som exempel skulle man kunna köra mindre bussar.

- Ordförande från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden instämmer och man tycks eniga att man behöver hitta en lösning. Johan Krogh svarar att arbete pågår och att Nacka kommun engagerat sig i frågan både från politiskt håll och från tjänstemannaorganisationen.
- Representant för Bo-gruppen lyfter frågan om mellanboenden.
- Fråga från seniorrådets ordförande är om det finns några erfarenheter från byggherrar angående deras intresse av att bygga mellanboenden.
- Svar från ordförande från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är att det verkar finnas ett stort intresse från marknaden att bygga denna typ av boenden. Utmaningen är ofta tillgång på mark där detta är möjligt. Kommunstyrelsen kan markanvisa kring den här typen av boenden, men man behöver när det gäller mellanboenden avtala om detta på annat sätt än vanligt. Han beskriver också att det finns mark som kommer att säljas där man troligtvis kommer att planera in mellanboenden.
- Fråga kommer från rådets ordförande vilken enhet eller funktion i kommunen mer som rådet skulle kunna söka för dialog kring dessa frågor.
- Ordförande för Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår enheten för strategisk stadsutveckling som en bra väg in, där Ann-Sofie Rudström är chef. Fastighetsenheten kan också vara lämplig om det handlar om t.ex. en skola som inte används längre och som skulle kunna byggas om till ett mellanboende. Även Exploateringsenheten kan vara meningsfullt att ha en dialog med.
- Fråga kommer från Bo-gruppens representant om det just nu pågår något konkret avseende marktilldelning för mellanboenden eller planer för ombyggnad av förskolor eller skolor.
- Svar från ordförande för Miljö- och stadsbyggnad är att kommunen generellt är positiv till markanvisningar. Man ser också exempel på andra lämpliga platser som skulle kunna användas som t.ex. skolor som Solsidan i Saltsjöbaden som planeras att säljas. Så som demografin ser ut kommer antalet barn inte att öka, vilket gör att lokaler som använts till förskolor och skolor kommer stå tomma och kan byggas om för andra behov.
- Rådets representanter menar att det behöver finnas en variation av mellanboenden också avseende läge så att det finns olika alternativ eftersom behoven skiljer sig åt.
- Representanter i rådet påtalar att man gärna vill vara med och ge synpunkter och bli tillfrågade.

- Ordförande för Miljö- och stadsbyggnad stödjer detta och föreslår att rådet bjuder in enheten för strategisk stadsutveckling så att de kan ta emot synpunkter. Han påminner också om det ovan nämnda att man inom ramen för planarbetet alltid har möjlighet att komma med synpunkter.
- Enhetschef för äldreheten lyfter att det finns ett pågående uppdrag för Äldreheten att samverka med strategisk stadsutveckling och exploatering. Det vore hjälpsamt att få en person från politiskt håll som man kan hänvisa till eller ta hjälp av för att få gehör för sina frågor och få med äldreperspektivet i Nacka.
- Ordförande för Miljö- och stadsbyggnad beskriver att mellanboenden, liksom studentboenden kan leda till att markpriset inte blir det högsta. Här kan politiken styra och peka ut riktningen så att det byggs även för dessa grupper. Politiken arbetar på alla Nackabors uppdrag.
- Representant för Bo-gruppen påtalar att det finns viktiga ekonomiska vinster med att bygga mellanboenden. Ett särskilt boende kostar väldigt mycket och mellanboenden skulle möjliggöra att människor klarar sig i eget boende längre. Dessutom frigör man bostäder för barnfamiljer när äldre säljer hus och flyttar in på mellanboenden.

8. Kvalitetsutvecklare med särskilt ansvar för hemtjänst redogör för den Nya socialtjänstlagen som träder i kraft den 1 juli 2025.

- De mest framträdande intentionerna med lagen är att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande, tillgängligt och kunskapsbaserat.
- Det finns tre punkter som är extra viktiga när det gäller de äldre:
 - ✓ Hälsofrämjande och förebyggande arbete
 - ✓ Insatser utan biståndsbedömning
 - ✓ Nära vård- samlokaliserad seniormottagning
- Kvalitetsutvecklare önskar input på ett par frågor i samband med det projekt som just nu pågår för att planera för den nya socialtjänstlagen:

Finns det målgrupper som är viktiga att nå ut till?

Insatser och verksamheter - finns det insatser som är i behov av att utvecklas och bli mer tillgängliga/förebyggande, kunskapsbaserade, jämlika eller jämställda?
- Svar på plats är att det är viktigt att nå ut till:
 - ✓ Ensamma, isolerade över 65
 - ✓ Personer som har fått beroendeproblem när de blivit pensionärer
- Representanterna i rådet åtar sig att fundera och återkomma med svar direkt till Linda som är ansvarig kvalitetsutvecklare. Hennes e-post är: linda.wahlberg@nacka.se

- Det framkommer önskemål från representanterna i rådet att man ska ta upp frågan och bevaka hur det går och följa upp den nya socialtjänstlagen på kommande seniorråd under våren 2025.
- Representant för PRO Fisksätra frågar om utbildningsnivån på seniormottagningarna
- Svaret från rådets ordförande är att det finns en god kompetens på tex Boo seniormottagning men pga ett ökat antal äldre behöver regionen säkerställa kompetensförsörjning.
- Rådets representanter lyfter oro kring att specialistutbildningarna i geriatrik inte tillhör de mest attraktiva bland läkare.
- Ordförande beskriver att frågan om medicinsk kompetens inom kommunerna diskuteras. Man kan se att läkarinsatser på särskilt boende finns och att det där finns en hög nivå av specialistutbildningar inom geriatrik.

För presentation från kvalitetsutvecklare i sin helhet, se bilaga.

9. Övrigt

- a) Hur fungerar det i Nacka med begäran ur belastningsregistret när man arbetar med äldre?
- Ordförande berättar att regeringen har utrett detta. Ett av huvudförslagen är att tydliggöra att kommunerna har rätt att begära utdrag ur belastningsregistret för hemtjänstföretag som arbetar med äldre. De flesta hemtjänstföretag har det som en rutin.
 -
- b) Hur arbetar man hos hemtjänsten med rutiner vid handling av mat?
- Representanter i rådet lyfter att det finns en oro för att äldre personer behöver lämna ut sina kortuppgifter och koder när de får hjälp att handla och påtalar att det behövs andra lösningar. Det finns också önskemål om att kunden ska kunna följa med vid handling.
 - Svaret från enhetschef Äldreenheten är att hemtjänstföretagen rekommenderar att man har ett kort knutet till mataffären, t ex Ica eller Coop, och att man inte har mer pengar stående på det än man behöver handla för.
- Det finns digitala möjligheter redan idag men mycket få hemtjänstföretag använder sig av detta. De utmaningar som finns handlar till exempel om att få ihop rutiner för uppackning så att detta sker i samband med att den mat som beställts levereras eftersom det är en av de saker som kunderna ofta behöver hjälp med. För tillfället tittar verksamheten på olika alternativ där en metod som börjat användas i flera kommuner i Sverige är att leverera maten till specifika utplacerade skåp med kylmöjligheter. Det skulle då vara möjligt för hemtjänsten

att hämta matkasse från ett skåp nära kund och sedan leverera den och hjälpa till att packa upp. Beställning skulle ske tillsammans med hemtjänstpersonal vilket skulle möjliggöra denna service även för personer som inte är digitala. Det finns möjligheter att teckna avtal med lokala butiker och autogiro. Det ska absolut inte behövas att kunden ska lämna ut sitt kort och sin kod.

c) Representant för SeniorNet lyfter att det finns flera problem med Actor smartbook. Till exempel kan man inte ta ut en utskrift, skicka vidare en ansökan och inte lägga in ett radbyte. Alla föreningar är överens om att det är krångligt och att systemet känns ofärdigt.

- Svar från enhetschef för Äldreområdet är att det är kultur- och fritidsnämndernas system och att hon tar med sig frågan till dem. Ett nytt system (R-book) är på väg in efter årsskiftet.

10. Mötestider och plats för seniorråd för 2025 bestäms till följande:

- ✓ Torsdag 13 mars, lokal: Tillgänglighetsforum, Nya gatan
- ✓ Torsdag 12 juni, lokal: STH Jelgava i Nacka stadshus
- ✓ Torsdag 9 oktober, lokal: STH Jelgava i Nacka stadshus
- ✓ Torsdag 11 december, lokal: STH Jelgava i Nacka stadshus

För samtliga möten gäller följande tider:

Seniorråd kl. 14.00-16.00 (förmöte 13.00-14.00)

- ✓ Därutöver är sensommarfrukost inbokad till fredagen den 15 augusti kl. 9.00-11.00 i STH Jelgava i Nacka stadshus

Tobias Nässén

Johanna Odhner

Cathrine Swenzén

Ordförande

Rådsekreterare

Justerare

Bilagor:

- Bifogad fil Mötesanteckningar KPR-samverkan 5 nov 2024
- Bifogad fil Resultat Vad tycker de äldre om äldreomsorgen

- Bifogad fil: presentation från Linda Wahlberg, kvalitetsutvecklare om Nya socialtjänstlagen.

- Länk till aktuella nämndhandlingar: [Nacka kommuns diarium](#). Kvalitetsmått finns här: [Mål och budget 2025-2027](#)